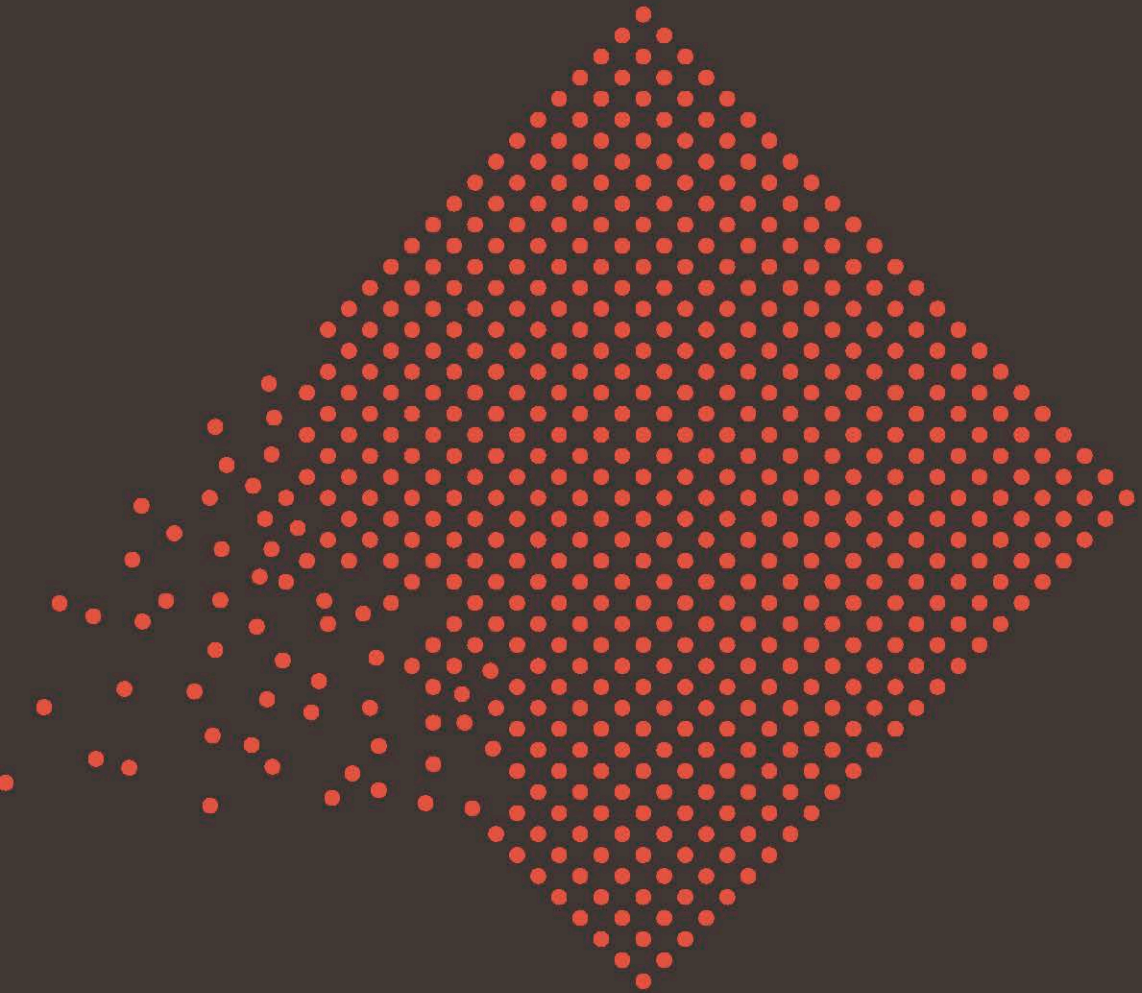

LEIF HELLAND

ÅRSÅK OG TILFELDIGHET

MODELLER, EKSPERIMENTER OG ATFERD
I SAMFUNNSVITENSKAPENE

CAPELEN DAMM
AKADEMISK

Innhold

Forord	7
KAPITTEL 1	
Innledning	9
Randomisering	11
Kontroll	16
Validitet	30
Oppsummering	35
Litteratur	36
KAPITTEL 2	
På egen hånd	39
Individuelle beslutninger – nytteforventningsteorien	39
Prospektteori	43
En monetarisert apeøkonomi	49
Tilfeldigheter og vane	54
Gyldighetsområde og empirisk innhold	56
Oppsummering	63
Litteratur	64
KAPITTEL 3	
Forhandling	67
Standard teori	67
Verdifordeling i laboratoriet	82
Tillit og tillitsbrudd	112
Oppsummering	115
Litteratur	116
KAPITTEL 4	
Dugnad	119
Fellesgoder	119
Teori	119
Fellesgodeeksperimenter uten straffemuligheter	126
Fellesgodeeksperimenter med straffemuligheter	148

Straffekulturer	158
Ledelse i fellesgodesituasjoner	162
Oppsummering	167
Litteratur	167

KAPITTEL 5

Marked	171
Frikonkurransemodellen	171
Eksperimentelle markeder: hyper-effektivitet	176
Bobler i et eksperimentelt finansmarked	193
Et marked med prisannonsering	198
Å kjøpe seg en amerikansk president	208
Oppsummering	212
Litteratur	213

KAPITTEL 6

Demokrati	215
Arbeidshesten	215
Arbeidshesten i laboratoriet	221
Velgerkoordinering	232
Velgerkoordinering i laboratoriet	234
Kontroll og seleksjon	236
Kontroll og seleksjon i laboratoriet	240
Lobbying	244
Lobbying i laboratoriet	247
Oppsummering	254
Litteratur	257

KAPITTEL 7

Sluttord	261
Metoden	261
Et grunnlagsspørsmål	261
Snevre egeninteresser	262
Rasjonalitet	264
Institusjonene	265
Feltet	266
Litteratur	267